

Súd: Krajský súd Žilina
Spisová značka: 7Co/307/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 5715215364
Dátum vydania rozhodnutia: 12. 10. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. František Dulačka
ECLI: ECLI:SK:KSZA:2016:5715215364.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Františka Dulačku a členov senátu Mgr. Kataríny Beniačovej a Mgr. Márie Kašíkovej, v právnej veci žalobcu: Obec Kláštor pod Znievom, M. Čulena 181, Kláštor pod Znievom, právne zastúpený JUDr. Jaroslavom Čiernym, advokátom so sídlom v Q., Z. XX, proti žalovaným: 1/ X. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. pod G., I. XXX/XX, 2/ Q. O., nar. XX.XX.XXXX, bytom S. pod G., I. XXX/XX, žalovaní v rade 1/ a 2/ právne zastúpení JUDr. Mgr. Štefanom Buchom, advokátom so sídlom v G., M. R. B. X, o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnosti, na odvolanie žalovaných v rade 1/ a 2/ proti rozsudku Okresného súdu Martin z 03. mája 2016, sp. zn. 11C/122/2015-84, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu vo veci samej p o t v r d z u j e .

Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách konania z r u š u j e a v tomto rozsahu mu vec v r a c i a na ďalšie konanie.

o d ô v o d n e n i e :

1. Napadnutým rozsudkom okresný súd určil, že navrhovateľ (žalobca) je výlučným vlastníkom v podiele 1/1 nehnuteľnosti - C-KN parc. č. 736/11 - trvalé trávnaté porasty o výmere 1.699 m², zapísanej na Okresnom úrade Martin, katastrálny odbor pre k.ú. S. pod G., na LV č. XXX. Vykonaným dokazovaním zistil, že žalobca obec Kláštor pod Znievom v zastúpení starostu obce Q. Z. a žalovaní v rade 1/,2/ uzavreli dňa 25.10.2010 kúpnu zmluvu a dňa 16.12.2010 Dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva žalobcu na žalovaných v rade 1/,2/ k C-KN parc. č. 736/11 - trvalé trávnaté porasty o výmere 1.699 m², a to do bezpodielového spoluvlastníctva žalovaných v rade 1/,2/. Vklad bol Správou katastra Martin povolený dňa 19.07.2011 pod č. V4967/10. Podmienkou platnosti prevodu vlastníckeho práva z obce Kláštor pod Znievom na žalovaných v rade 1/,2/ bolo schválenie predaja obecným zastupiteľstvom podľa ust. § 9 ods. 2 písm. a) zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Okresný súd Martin v konaní vedenom pod sp. zn. 3T/167/2015 schválil dohodu o vine a treste medzi Okresnou prokuratúrou Martin a obvineným Q. Z. z prečinu falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona na tom skutkovom základe, že Q. Z. ako starosta obce Kláštor pod Znievom v období od 16.10.2009 do 05.11.2010 najprv úmyselne pozmenil uznesenie obecného zastupiteľstva obce Kláštor pod Znievom č. 34/2009 zo dňa 16.10.2009 v časti (B, bod 4) v časti „schválenia“ odpredaja parcely 736/11 k.ú. S. V. G. a lovaným v rade 1/ a 2/ , pričom takto pozmenené uznesenie prikázal predložiť Správe katastra Martin ako prílohu k návrhu na vklad vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností. Za uvedený skutok bol Q. Z. odsúdený na trest odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, výkon trestu mu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov. Na pojednávaní bol ako svedok vypočutý bývalý starosta obce Q. Z., ktorý potvrdil, že v roku 2010 podpísal kúpnu zmluvu na prevod pozemku, vypracoval Dodatok č. 1 ku kúpnej zmluve a predložil kúpnu zmluvu na jej zavkladovanie. Svedok ďalej potvrdil, že mal vedomosť

o tom, že je potrebný súhlas obecného zastupiteľstva, pričom nevedel zdôvodniť, prečo sa dopustiť takéhoto konania - falšovania a pozmeňovania verejnej listiny. Na základe takto zisteného skutkového stavu dospel k záveru, že kúpna zmluva zo dňa 25.10.2015 uzavretá medzi obcou Kláštor pod Znievom a žalovanými v rade 1/,2/, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k C-KN parc. č. 736/11 k. ú. S. V. G., je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, keďže konaním starostu obce, ktoré súd v trestnom konaní považoval za spáchanie prečinu podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona, došlo k obchádzaniu zákona 138/1991 Zb. o majetku obcí.

2. Proti rozsudku okresného súdu vo veci samej podali odvolanie v zákonnej lehote žalovaní v rade 1/,2/. Poukázali na skutočnosť, že vtedajší starosta obce Kláštor pod Znievom Q. Z. v čase od 16.10.2009 do 05.11.2010 nemal pozastavený výkon funkcie starostu obce a konal v súlade s § 13 ods. 5 ako štatutár obce. Pokiaľ by Q. Z. podpísal kúpnu zmluvu dňa 18.11.2010 ako fyzická osoba, potom by musel byť uvedený on ako predávajúci a nie obec Kláštor pod Znievom a vklad tejto zmluvy by kataster nehnuteľnosti nepovolil. Kúpna zmluva zo dňa 18.11.2010 nemala právne vady, iba jej príloha - uznesenie obecného zastupiteľstva č. 34/2009, pričom Q. Z. ako svedok na pojednávaní potvrdil, že v čase vykonania právneho úkonu ich uistil, že došlo k schváleniu prevodu vlastníckeho práva obecným zastupiteľstvom obec Kláštor pod Znievom. Podľa ich názoru preto žalobca nie je v spore aktívne legitimovaný, pretože neplatnosť právneho úkonu spôsobil sám a neplatnosť právneho úkonu sa nemôže domáhať ten, kto ho sám spôsobil. Na podporu svojho tvrdenia poukázali na rozsudok Najvyššieho súdu SR 2Cdo 281/2005 a rozsudok NS ČR sp. zn. 22Cdo 1411/2008. V konaní uviedli, že žalobca nemá naliehavý právny záujem na určovacej žalobe, keďže preukázali v konaní, že tvrdenie žalobcu, že na predmetnom pozemku sa nachádza futbalové ihrisko, sa nezakladá na pravde. V spore nie sú pasívne legitimovaní, keďže predmetný pozemok nadobudli v dobrej viere a nebolo preukázané, že by ho nadobudli podvodom alebo nezákonným prisvojením. Okresný súd mal o trovách konania rozhodnúť podľa § 143 Občianskeho súdneho poriadku, keďže podanie návrhu na súd zapríčinila obec Kláštor pod Znievom, keďže jej starosta sfaľoval a pozmeňoval uznesenie obecného zastupiteľstva. Okresný súd sa týmito argumentmi v rozsudku nevysporiadal, čím založil podmienku nepreskúmateľnosti rozhodnutia. Predmetná kúpna zmluva bola uzatvorená dňa 25.10.2010 a až v roku 2014 bol podaný podnet na prešetrenie, či nedošlo k spáchaniu viacerých trestných činov. Žiadali rozsudok okresného súdu zrušiť a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

3. Proti rozsudku okresného súdu vo výroku o trovách konania podal v zákonnej lehote odvolanie žalobca. Nestotožnil sa so záverom okresného súdu, že v danom prípade je dôvodné pri rozhodovaní o trovách konania aplikovať ust. § 150 ods. 1 O.s.p. V podaní z 24.02.2016 uviedli, že obec je ochotná neuplatňovať si voči žalovaným nárok na náhradu trov konania, pokiaľ vzhľadom na úplne jasný dôkaz a právny stav prejednávanej veci uznajú dôvodnosť žalobného určenia a vzdajú sa odvolania proti rozsudku. Odpoveďou zo strany zástupcu žalovaných bolo len hrubé urážanie. Naopak, vo veci bolo potrebné vykonať dokazovanie. Je potrebné prihliadať na to, že podanú žalobou chráni záujmy občanov obce. Žiadal rozsudok okresného súdu v napadnutom výroku zmeniť tak, že súd mu prizná nárok na náhradu trov konania vo výške 523,23 Eur za 4 úkony právnej pomoci, v zmysle špecifikácie trov z 03.05.2016.

4. Krajský súd v Žiline, ako súd odvolací (§ 34 CSP) po zistení, že odvolanie bolo podané včas a oprávnenou osobou (§ 359 CSP, § 362 ods. 1 CSP v spojení s § 470 ods. 1, 2 CSP a § 201, § 204 O.s.p. v znení účinnom do 30.06.2016) proti rozhodnutiu, proti ktorému je opravný prostriedok prípustný (§ 355 ods. 1 CSP) bez nariadenia hlavného pojednávania (§ 378 ods. 1 v spojení s § 177 ods. 2 písm. c/ CSP), preskúmal napadnutý rozsudok okresného súdu v rozsahu danom ust. § 379 a § 380 CSP, ktorý v napadnutom výroku vo veci samej podľa § 387 ods. 1 CSP ako vecne správny potvrdil; v napadnutom výroku o trovách konania podľa § 389 ods. 1 písm. b/ v spojení s § 378 ods. 1 a § 234 ods. 2 CSP zrušil a v tomto rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie.

5. Záver okresného súdu, že kúpna zmluva uzavretá dňa 25.10.2010 spolu s dodatkom č. 1 zo dňa 16.12.2010, uzavretá medzi predávajúcim - obcou Kláštor pod Znievom v zastúpení starostu Q. Z. a žalovanými v rade 1/,2/ ako kupujúcimi, predmetom ktorej bol prevod vlastníckeho práva k C-KN parc. č. 736/11 - trvalé trávnaté porasty o výmere 1.699 m² k.ú. S. pod G., je absolútne neplatná podľa § 39 Občianskeho zákonníka, je správny.

6. Krajský súd v súlade s ust. § 387 ods. 2 CSP sa plne stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, na ktoré v dôvodoch svojho rozsudku odkazuje.

7. Na zdôraznenie správnosti rozsudku okresného súdu krajský súd poukazuje na výsledky vykonaného dokazovania, z ktorého jednoznačne vyplýva, že pre platnosť úkonu prevodu vlastníckeho práva z majetku obce do vlastníctva fyzických osôb, ak predmetom prevodu bola nehnuteľnosť, bolo potrebné v zmysle § 9 ods. 2 písm. a) zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí, schválenie obecného zastupiteľstva obce Kláštor pod Znievom. Z výsledkov vykonaného dokazovania jednoznačne vyplýva, že bývalý starosta obce, Q. Z., úmyselne pozmenil uznesenie obecného zastupiteľstva obce Kláštor pod Znievom č. 34/2009 zo dňa 16.10.2009, a to takým spôsobom, aby z neho bolo zrejmé, že obecné zastupiteľstvo na svojom zasadnutí zo dňa 16.10.2009 súhlas k prevodu - predaja obecného majetku (žalovanej nehnuteľnosti) dala. Z tohto dôvodu Správa katastra v Martine vklad vlastníckeho práva k žalovanej nehnuteľnosti povolila dňa 19.07.2011 pod č. V 4967/10, na základe ktorého žalovaný v rade 1/,2/ sa stali bezpodielovými spoluvlastníkmi predmetnej nehnuteľnosti v podiele 1/1. Taktiež bolo medzi účastníkmi nesporné, že bývalý starosta obce, Q. Z., za uvedený skutok bol právoplatne odsúdený (bola schválená dohoda o vine a treste) pre prečin falšovania a pozmeňovania verejnej listiny, úradnej pečate, úradnej uzávery, úradného znaku a úradnej značky podľa § 352 ods. 1 Trestného zákona (v konaní na Okresnom súde Martin sp. zn. 3T 167/2015) a bol odsúdený k trestu odňatia slobody vo výmere 12 mesiacov, pričom výkon trestu bol podmienene odložený na skúšobnú dobu 18 mesiacov.

8. Zmluva, ktorá svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu, alebo ho obchádza, alebo sa prieči záujmom spoločnosti, alebo sa prieči dobrým mravom (§ 39 Občianskeho zákonníka) je od začiatku absolútne neplatná; nie je rozhodné, či účastníci o dôvode jej neplatnosti vedeli. Právnymi úkonmi, ktorými sa zákon obchádza - na rozdiel od úkonov zákonu odporujúcich - právne úkony, ktoré síce neodporujú výslovnému zákazu zákona, ktoré však svojimi dôsledkami smerujú k výsledku zákonu odporujúcemu. Takýmto, podľa § 39 Občianskeho zákonníka neplatným úkonom je i zmluva o prevode nehnuteľného majetku obce, ktorá bola uzavretá bez súhlasu obecného zastupiteľstva, ako vyplýva z ust. § 9 ods. 2 písm. a) zák. č. 138/1991 Zb. o majetku obcí. Neobstoí odvolacia námietka žalovaných, že v danom prípade žalobca nie je aktívne legitimovaný, pretože neplatnosť právneho úkonu spôsobil sám a jej neplatnosti sa preto nemôže domáhať ten, kto ho sám spôsobil, poukazujúc na rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 2Cdo 281/2005. V citovanom rozsudku sa dovolací súd vyjadruje k jednotlivým skutkovým podstatám neplatnosti právneho úkonu podľa § 39 OZ so záverom, že otázka rozporu právneho úkonu s dobrými mravmi prichádza do úvahy len vtedy, ak sa tento úkon neprieči zákonu alebo zákon neobchádza, pričom okresný súd na takomto závere neplatnosť právneho úkonu neposudzoval.

9. Starosta obce nemôže vytvárať vôľu obce, môže túto vôľu navonok oznamovať a prejavovať. Za zákonom stanovenú podmienku právneho úkonu (conditio legis) je potrebné považovať rozhodnutie obecného zastupiteľstva. K vykonaniu vkladu vlastníckeho práva z vlastníctva obce na žalovaných v zmysle § 133 ods. 2 Občianskeho zákonníka došlo na základe spáchania prečinu bývalým starostom obce Kláštor pod Znievom, Q. Z., ktorý pozmenil úradnú listinu - uznesenie obecného zastupiteľstva, ktoré tvorilo zákonný podklad pre vykonanie vkladu vlastníckeho práva. Nemožno preto z tohto skutkového zistenia vyvodit', že neplatnosť právneho úkonu spôsobil žalobca. Takto by bolo možné uvažovať len v rovine, ak by obecné zastupiteľstvo ako orgán poverený pri rozhodovaní o obecnom majetku, nesplnil podmienky zákona č. 138/1991 Zb. pri schvaľovaní predaja obecného majetku. V danej veci o nenaplnenie takýchto podmienok nešlo, keďže k prevodu vlastníckeho práva došlo v dôsledku spáchania prečinu starostu obce, ktorý inak oprávnenie na rozhodovanie o prevode vlastníctva k obecnému majetku v zmysle zák. č. 138/1991 Zb. nemal. Z uvedených dôvodov, pokiaľ okresný súd vyhovel žalobnému návrhu na určenie vlastníckeho práva z dôvodu restitutio in integrum (navrátenie predchádzajúceho vlastníctva) v dôsledku absolútnej neplatnosti právneho úkonu - uzavretej kúpnej zmluvy medzi žalobcom a žalovanými v rade 1/,2/ v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka, krajský súd v napadnutej časti rozsudok okresného súdu ako vecne správny potvrdil.

10. Rozsudok okresného súdu vo výroku o trovách prvostupňového konania zrušil a v tomto rozsahu mu vec vrátil na ďalšie konanie. Nestotožnil sa so záverom okresného súdu, že sú dané dôvody hodné osobitného zreteľa v zmysle § 150 O.s.p., pre nepriznanie úspešnému žalobcovi náhrady trov konania z dôvodu, že žalovaní v rade 1/,2/ nespôsobili neplatnosť kúpnej zmluvy. Prax všeobecných súdov je jednotná v názore, že aplikácia ust. § 150 O.s.p. pri rozhodovaní o náhrade trov konania prichádza do

úvahy v prípadoch, keď sú naplnené všetky predpoklady na priznanie náhrady trov konania, avšak súd dospeje k záveru, že sú tu dôvody hodné osobitného zreteľa, pre ktoré náhradu trov celkom alebo v časti neprizná. Musí však ísť o celkom výnimočný prípad, ktorý musí byť v rozhodnutí aj náležite odôvodnený. Výnimočnosť môže spočívať tak v okolnostiach danej veci ako aj v okolnostiach na strane účastníkov konania. Je potrebné mať na pamäti, že použitie uvedené ustanovenia musí vždy zodpovedať osobitným okolnostiam konkrétneho prípadu a musí mať vždy výnimočnú povahu. Nepriznanie náhrady nákladov konania podľa ust. § 150 O.s.p. nemožno odôvodniť len všeobecným záverom hodnotiacim význam rozhodovania o určitom nároku (R 23/1989). Pokiaľ sa teda okresný súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia zamerá v súvislosti s rozhodovaním o trovách konania len na konštatovanie, že dôvodom na aplikáciu § 150 O.s.p. boli dôvody spočívajúce v okolnostiach danej veci - že žalovaní „nespôsobili neplatnosť kúpnej zmluvy“, pričom okresný súd neprihliadol aj na ostatné okolnosti prejednávanej veci - ich postoj k žalobnému návrhu, keď už na základe skutkových tvrdení uvedených v žalobnom návrhu muselo byť žalovaným v rade 1/ a 2/ zrejme, akým spôsobom k absolútnej neplatnosti právneho úkonu došlo, nemožno takýto záver považovať za správny. Z hľadiska uvedeného okresný súd v novom rozhodnutí o trovách konania posúdi, či skutočne sa jedná o taký výnimočný prípad, kedy by bolo dôvodné, aby inak úspešnému účastníkovi konania (žalobcovi) bolo dôvodné nepriznať náhradu trov prvostupňového konania. V zmysle § 396 ods. 3 CSP prvostupňový súd rozhodne aj o náhrade trov tohto odvolacieho konania.

11. Rozhodnutie odvolacieho súdu bolo prijaté hlasovaním v pomere hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. (§ 419 CSP)

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. (§ 420 CSP)

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne.

Dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n). (§ 421 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b).

Na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie. (§ 422 ods. 1 a 2 CSP)

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné. (§ 423 CSP)

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy. Dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde. (§ 427 ods. 1 a 2 CSP)

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania ustanovených v § 127 ods. 1 CSP (ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpísania) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh). (§ 428 CSP)

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom.

Povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa. (§ 429 CSP)

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania. (§ 430 CSP)